

ГЛАВА МАКУЛОВСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
ВЕРХНЕУСЛОНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
Ул. Центральная, д.110, с. Макулово,
422582

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЮГАРЫ ОСЛАН
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫң
МАКЫЛ АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ БАШЛЫГЫ
Үзәк ур., 110 ичә йорт, Макыл авылы,
422582

Тел.: (84379) 34-4-74, факс: (84379) 34-4-95.

15.09.2022г. № 02
На № _____ от _____

Югары Ослан муниципаль районның Макыл авыл жирлеге үзидарә
органнарында гражданнар мөрәжәгатьләре белән эшләү тәртибен раслау һәм
гражданнардан кергән мөрәжәгатьләрне анализлау турында

"Россия Федерациясе гражданнарының мөрәжәгатьләрен карау тәртибе
турында" 2006 елның 2 маенданы 59-ФЗ номерлы Федераль закон, "Татарстан
Республикасында гражданнар мөрәжәгатьләре турында" 2003 елның 12 маенданы
16-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә

КАРАР БИРӘМ:

1. Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районның Макыл авыл жирлегенең жирле үзидарә органнарында гражданнар мөрәжәгатьләре белән эшләү тәртибен расларга (1 ичә күшымта);
2. Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районның Макыл авыл жирлегенең жирле үзидарә органнарына гражданнардан кергән мөрәжәгатьләрне анализлау тәртибен расларга(2 ичә күшымта).
3. Өлеге каарны Югары Ослан муниципаль районның рәсми сайтында һәм Татарстан Республикасының хокукый мәгълүматның рәсми порталында урнаштырырга.
4. Өлеге каарның үтәлешен контролльдә тотуны үз өстемдә калдырам.

Татарстан Республикасы
Югары Ослан муниципаль районның
Макыл авыл жирлеге башлыгы урынбасары

П.Е. Карпухин

Югары Ослан муниципаль районның
Макыл авыл жирлеге башлыгының
2022 елның «15» сентябреннен 02
номерлы карарына
1 нче күшүмтә

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЮГАРЫ ОСЛАН МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ МАКЫЛ
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ ҮЗИДАРӘ ОРГАННАРЫНДА ГРАЖДАННАР
МӨРӘЖӘГАТЬЛӘРЕ БЕЛӘН ЭШЛӘҮ ТӘРТИБЕ**

Гомуми нигезләмәләр

1. Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районның Макыл авыл жирле үзидарә органнарында гражданнарның мөрәжәгатьләре белән эшләү тәртибе (алга таба - тәртип) Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районның Макыл авыл жирле үзидарә органнарына (алга таба - жирле үзидарә органнары) гражданнарны қабул итү вакытында телдән шәхси мөрәжәгать рәвешендә (электрон почта яисә бүтән ысул ярдәмнәдә), яисә язмача, электрон хәбәрләр рәвешендә килә торган (алга таба-жирле үзидарә органнары) гражданнарның индивидуаль һәм колектив тәкъдимнәрен, гаризаларын һәм шикаятьләрен (алга таба - гражданнар мөрәжәгатьләрен) карап тикшерүне оештыру тәртибен билгели

2. Гражданнарның мөрәжәгатьләрен карау, шулай ук гражданнарга аларның гарызнамәләре, шул исәптән белешмә характеристдагы мәгълүматлар буенча мәгълүмат бирү тәртибе Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары белән билгеләнә.

Гражданнар мөрәжәгатьләре белән эшләү тәртибе

3. Гражданның мөрәжәгате - дәүләт органына, жирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка язма рәвештә яисә электрон документ рәвешендә жибәрелгән тәкъдимнәр, гариза яисә шикаять, шулай ук гражданның дәүләт органына, жирле үзидарә органына телдән мөрәжәгате.

4. Мөрәжәгатьне караганда андагы белешмәләрне, шулай ук гражданның шәхси тормышы турында белешмәләрне аның ризалыгыннан башка тарату рәхсәт ителми. Мөрәжәгаттә куелган мәсьәләләрне хәл итү компетенциясенә керә торган органга яки вазыйфаи затка язмача мөрәжәгать итү мәгълүматны ачу булмый.

5. Жирле үзидарә органнарына кергән язма мөрәжәгатьләр Макыл авыл жирле башкарма комитеты житәкчесе тарафыннан кергән вакыттан алыш өч көн эчендә мәжбүри теркәлтергә тиеш.

6. Югары Ослан муниципаль районның Макыл авыл жирлеге башлыгы:

- мөрәжәгать темасын, норматив хокукый базаны һәм мөрәжәгатьтә билгеләнгән проблема буенча килеп туган хокук куллану практикасын өйрәнә;
- кирәк булган очракта маҳсус тикшерү уздыруны, өстәмә материалларны юк итүне яисә мөрәжәгатьне карау өчен башка чараплар күрүнә оештыра;

- мөрәжәгать итүчегә жавап проектын өзөрли;
- мөрәжәгатькә жавап имзалый һәм мөрәжәгать итүчегә жибәрә.

7. Гражданның язма мөрәжәгатендә, шулай ук электрон документ формасында мөрәжәгатьне жибәргән гражданның фамилиясен, исемен, атасының исемен (соңғысы- булган очракта), поча адресын яисә жавап жибәрелергә тиешле электрон поча адресын, мөрәжәгатьне яңадан адреслау турында хәбәрнамә мәжбүри тәртиптә булырга тиеш.

Үз дәлилләрен раслауга кирәк булган очракта гражданин әлеге мөрәжәгатьләргә документлар һәм материаллар, яки аларның күчермәләрен, шул исәптән электрон рәвештә дә, теркәп күя.

8. Макыл авыл жирлеге Башкарма комитеты житәкчесе мөрәжәгатькә жавапны терки һәм мөрәжәгать итүчегә жибәрә. Мөрәжәгатькә жавап электрон документ рәвешендә мөрәжәгатьтә курсәтелгән электрон почта адресы буенча яисә мөрәжәгатьтә курсәтелгән почта адресы буенча язма рәвештә жибәрелә. Моннан тыш, тәкъдим, гариза яисә шикаять булган, билгесез затлар даирәсе мәнфәгатьләренә кагыла торган мөрәжәгать, аерым алганда, билгесез затлар даиресенә карата чыгарылган суд каары шикаять белдерелә торган мөрәжәгатькә, шул исәптән суд каарына шикаять белдерү тәртибенә, жавап «Россия Федерациясе гражданнарының Югары Ослан муниципаль районнының рәсми сайтында мөрәжәгатьләрен карау тәртибе турында» 2006 елның 02 маенданы 59-ФЗ номерлы Федераль закон таләпләрен үтәгән килеш урнаштырылырга мөмкин.

9. Гражданнар мөрәжәгатендә куелган мәсьәләләр Макыл авыл жирлеге жирле үзидарә органнары компетенциясенә кермәгән очракта, законнарда билгеләнгән срокларда мөрәжәгать аларның компетенциясенә мөрәжәгатьтә куелган мәсьәләләрне карау кергән тиешле органга яисә тиешле вазыйфаи затка жибәрелә. Макыл авыл жирлеге Башкарма комитеты секретаре авыл жирлеге башлыгы янында имза сала һәм гражданга мөрәжәгатен ведомствога тапшыру турында хәбәр жибәрә.

10. Әгәр аларда куелган барлық мәсьәләләр тикшерелгән, кирәклө чарапар күрелгән һәм язма жаваплар бирелгән булса, гражданнарның мөрәжәгатьләре рәхсәт ителгән дип санала. Кабат мөрәжәгать иткәндә гражданнарның рәхсәт ителгән мөрәжәгатьләрен өстәмә карау яңа шартлар ачыкланган һәм әлеге мөрәжәгатьләрне чакыра торган мәсьәләне хәл итүгә кагылышлы өлкәдә норматив хокукий жайга салу үзгәрешләре булган очракларда гамәлгә ашырыла.

11. Макыл авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының конкрет вазыйфаи затларының каарларына, гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата гражданнар шикаятьләре мөрәжәгать итүчегә карау һәм (яисә) жавап бирү өчен шуши вазыйфаи затларга жибәрелә алмый.

Мөрәжәгатьләрне карау сроклары

12. Гражданнарның мөрәжәгатьләре Макыл авыл жирлегенең жирле үзидарә органнарында законнарда билгеләнгән срокларда карала.

13. Мөрәжәгатьне законнарда караган очракларда карау срокын озайтканда, Макыл авыл жирлеге Башкарма комитеты секретаре карау срокын озайту турында

нигезләү проектын әзерли һәм аны Макыл авыл жирлеге башлыгына имзага жибәрә.

Макыл авыл жирлеге башлыгы нигезләүне карый, мөрәжәгатьләрне карау өчен өстәмә срок (30 көннән артмаган) билгели һәм Макыл авыл жирлеге житәкчесенә жибәрә. Макыл авыл жирлеге житәкчесе мөрәжәгать итүчегә мөрәжәгать итүчегә, озайтуның сәбәпләрен һәм вакытын күрсәтеп, мөрәжәгать итү вакытын озайту турында хәбәр итә.

14. Язма мөрәжәгатьтә мөрәжәгать жибәргән гражданның фамилиясе яисә жавап жибәрелергә тиешле поча адресы күрсәтелмәгән очракта, мөрәжәгатькә жавап бирелми. Әгәр күрсәтелгән мөрәжәгатьтә әзерләнә торган, қылына торган яисә қылынгандар хокукка каршы гамәл турында, шулай ук аны әзерләүче, қылучы яки қылган кеше турында белешмәләр булса, мөрәжәгать аның компетенциясе нигезендә дәүләт органына жибәрелергә тиеш.

Гражданнарны шәхси кабул итү

15. Макыл авыл жирлеге башлыгы һәр сишәмбәдә сәгать 08.00 дән 12.00 сәгатькә кадәр гражданнарны шәхси кабул итә. Гражданнарны кабул итү урыны, шулай ук гражданнарны кабул итү өчен билгеләнгән көннәр һәм сәгатьләр турында, Ф.И.О., гражданнарны кабул итү өчен жаваплы вазыйфаи затларның контактлы телефоннары турында мәгълүмат Югары Ослан муниципаль районның “Интернет” мәгълүмат-телекоммуникация чөлтөрендәге рәсми сайтында һәм Макыл авыл жирлеге бинасында мәгълүмат стендларында урнаштырыла.

Макыл авыл жирлеге башлыгының гражданнарны шәхси кабул итүе кабул итү көннәрендә алдан язылмыйча башкарыла.

16. Шәхси кабул иткәндә граждан аның шәхесен таныклый торган документ күрсәтә.

Телдән мөрәжәгатьнең эчтәлеге гражданны әлеге Тәртипкә 1 нче күшымта белән расланган форма буенча шәхси кабул итү карточкасына кертелә. Телдән мөрәжәгатьтә бәян итегән фактлар һәм хәлләр күренеп торган һәм өстәмә тикшеру таләп итмәгән очракта, гражданның ризалыгы белән мөрәжәгать итүгә жавап телдән шәхси кабул итү барышында бирелергә мөмкин, бу хакта гражданны шәхси кабул итү карточкасында язу эшләнә. Калган очракларда мөрәжәгатьтә куелган сорауларның асылы буенча язмача жавап бирелә.

Гражданны кабул иткән вакытта куелган мәсьәләләрне кичекмәстән хәл итү мөмкин булмаса, аннан язма мөрәжәгать кабул ителә, ул теркәлгәннән соң әлеге Тәртиптә каралган тәртиптә карала.

17. Макыл авыл жирлеге башлыгы Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнарына, муниципаль норматив хокукий актларга таянып, үз компетенциясе чикләрендә түбәндәгә карарларның берсен кабул итә:

- телдән аңлатмалар бирергә;
- кабул итегән мөрәжәгатьне үтәү тәртибен һәм срокын гражданга хәбәр итеп, гаризаны канәгатьләндерергә;
- кабул итегән карарга шикаять белдерү тәртибен һәм кире кагу сәбәпләрен аңлаткач, гаризаны канәгатьләндерүдән баш тартырга.

Шәхси кабул итү карточкасында телдән мөрәжәгать буенча кабул ителгән карар түрүнде тамга, шулай ук гражданның әлеге карар белән ризалыгы яки килешмәве түрүнде тамга ясала.

18. Мөрәжәгатьтә авыл жирлеге башлыгы компетенциясенә керми торган мәсьәләләр булган очракта, гражданга кая һәм нинди тәртиптә мөрәжәгать итәргә кирәклеге түрүнде аңлатма бирелә.

Коррупция юнәлеше фактлары буенча гражданнар мөрәжәгатьләре белән эшләү

19. Коррупция юнәлеше фактлары буенча гражданнарның мөрәжәгатьләре коррупция һәм янап куркытып алу фактлары, гражданнарның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен қысу, хезмәт тәртибенә таләпләрне бозу, шулай ук вазыйфаи затлар тарафыннан хезмәт урыныннан явызларча файдалану билгеләре булган башка гамәлләр кылу түрүнде белешмәләрне үз эченә ала.

20. Гражданнарның коррупция юнәлеше фактлары буенча мөрәжәгатьләрен караганда, мөрәжәгатьләрдәге белешмәләрне, шулай ук гражданнарның шәхси тормышына кагылышлы белешмәләрне аның ризалыгыннан башка тарату рәхсәт ителми. Мөрәжәгатьтә куелган мәсьәләләрне хәл итү компетенциясенә кергән вазыйфаи затка язма мөрәжәгатьне жибәрү мөрәжәгатьтәге белешмәләрне фаш итү булмый.

21. Коррупция юнәлеше фактлары буенча гражданнарның мөрәжәгатьләрен исәпкә алу, теркәү Макыл авыл жирлеге Башкарма комитеты секретаре тарафыннан мөрәжәгатьне "коррупция" категориясенә кертеп гамәлгә ашырыла.

22. Коррупциягә каршы тору фактларына тап тәшерә торган сәбәпләрне вакытында ачыклау һәм бетерү максатыннан, теркәлгәннән соң шулай ук Макыл авыл жирлеге Башкарма комитеты секретаре тарафыннан, анализ ясау өчен, коррупциягә каршы тору мәсьәләләре буенча Югары Ослан муниципаль районы Башлыгының ярдәмчесенә жибәрелә.

Татарстан Республикасы Югары Ослан
муниципаль районның Макыл авыл
җирлегенең җирле үзидарә
органнарында гражданнар
мәрәжәгатьләре белән эшләү
тәртибенә
1 нче күшымта

ГРАЖДАННАРНЫ КАБУЛ ИТУ ӨЧЕН ИСӘП КАРТОЧКАСЫ

Кабул иту датасы " ____ " 20 ____ ел.

Адрес _____
_____

Фамилиясе, исеме, атасының исеме _____

Туган елы _____
Контакт телефоны _____

Категория (Бөек Ватан сугышы ветераны, тыл хезмәтчәне, күп балалы гаилә,
инвалид h.b.) _____

Кабатлык: Эйе, юк _____
Әңгәмә эчтәлеге _____
_____

Кабул иту нәтиҗәсе _____
_____

Башлыкның имzasы _____

Телдән жавапка риза _____

Мәрәжәгать итүченең имzasы _____

Югары Ослан муниципаль районның Макыл авыл жирлеге башлыгының
2022 елның «15» сентябреннен
02 номерлы карарына
2 нче күшымта

ЮГАРЫ ОСЛАН МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ МАКЫЛ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ ҖИРЛЕ
ҮЗИДАРӘ ОРГАННАРЫНА КЕРГӘН ГРАЖДАННАРНЫҢ МӨРӘЖӘГАТЬЛӘРЕН
АНАЛИЗЛАУ ТӘРТИБЕ

1. Әлеге Тәртип "Татарстан Республикасында гражданныар мөрәжәгатьләре турында" 2003 елның 12 маенданы 16-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 23 статьясын үтәү йөзеннән эшләнгән һәм гражданныарның Макыл авыл жирлегенең жирле үзидарә органнарына килгән мөрәжәгатьләрен гомумиләштерү һәм анализлау процедурасын билгели.

2. Мөрәжәгатьләрне гомумиләштерү һәм анализлау шуши Тәртипнең 3 пункты нигезендә бирелә торган Бердәм ведомствоара электрон документлар әйләнеше һәм мәгълүмат системасы белешмәләре нигезендә гамәлгә ашырыла.

3. Макыл авыл жирлеге башлыгына шәхси кабул итүдә кергән мөрәжәгатьләр турында мәгълүмат Макыл авыл жирлеге Башкарма комитеты житәкчесе тарафыннан бирелә.

4. Анализ үткәргендә кабул ителгән, жибәрелгән һәм каралган язма мөрәжәгатьләрнең саны, электрон документ рәвешендәге мөрәжәгатьләр, гражданныарны кабул итү урыннары, шәхси кабул итүдә кабул ителгән гражданныар саны, мөрәжәгать итүчеләрнең социаль составы, гражданныарның мөрәжәгатьләренең территориаль билгесе турында, мөрәжәгатьләрне карау нәтиҗәләре буенча кабул ителгән чаралар турында мәгълүмат өйрәнелә.

5. Макыл авыл жирлеге Башкарма комитеты житәкчесе 2 пунктта күрсәтелгән мәгълүматны, шулай ук әлеге Тәртипнең 3 пункты нигезендә килгән мәгълүматны гомумиләштерә һәм анализый һәм Макыл авыл жирлеге башлыгына тапшыра.

6. Кергән мөрәжәгатьләрне анализлау елына ике тапкыр ярты еллыкның соңғы аенның 30 числовына кадәр башкарыла.

7. Мөрәжәгатьләрне анализлау Югары Ослан муниципаль районның рәсми сайтында "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация чөлтөрендә урнаштырыла.